

Győri Ítéltábla
Gf.IV.20.033/2014/5.szám

A Győri Ítéltábla a dr. Takács Attila ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Neiger M. Tibor ügyvéd által képviselt **alperes** ellen személyiségi jogok megsértése iránti perében a Tatabányai Törvényszék 2013. november 21. napján kelt 9.G.40.085/2012/30. számú ítélete ellen az alperes részéről 31. szám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, míg a kamatfizetés kezdő időpontját megváltoztatja 2011. szeptember 30. napjára.

Köteles megfizetni az alperes az államnak az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására 75.600,- (Hetvenötezer-hatszáz) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 127.000,- (Egyszázhuszonhétezer) Ft másodfokú perköltséget, viselje továbbá a fellebbezéssel felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Tatabányai Törvényszék a fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül kártérítés címén fizessen meg a felperesnek 945.000,-Ft-ot és ennek 2011. június 21. napjától a kifizetésig számított törvényes mértékű késedelmi kamatát, amelynek mértéke 2013. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző félév utolsó napján érvényes, míg 2013. július 1. napjától a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-kal növelt mértéke.

A törvényszék kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek az ÁFA-t is magába foglalóan 177.800,-Ft ügyvédi munkadíjat, 72.025,-Ft fizetési meghagyásos eljárásban fizetendő díjat és illetéket, mint készkiadást, valamint 35.000,-Ft egyéb költséget, mint perköltséget.

Az ítéletének tényállásában rögzítette, hogy az alperes 2011. május 16. napján három cégtől kért írásbeli árajánlatot a "A" bányauzem kazántelepén elvégzendő javítási munkálatokra.

A felperes 2011. június 10-én - az alperes közvetlen ajánlatkérésére tekintettel - a teljes munka elvégzésére 6.324.000,-Ft + ÁFA összegű árajánlatot adott.

A perben nem álló **"B"** Zrt. 2011. június 8. napján kelt árajánlatában 7.425.000,-Ft + ÁFA végösszegért vállalta a munkálatok elvégzését. Figyelemmel arra, hogy az **"B"** Zrt. a megrendelés egy részének elvégzéséhez szükséges szakhatósági engedélyekkel nem rendelkezett, ezért annak kivitelezéséhez további cégektől, köztük a felperestől, mint alvállalkozótól kért árajánlatot.

A felperes 2011. június 7. napján 7.911.000,-Ft + ÁFA összegért, majd 2011. június 28-án adott második árajánlatában 4.306.600,-Ft + ÁFA összegért, míg a **"C"** Kft. 4.920.000,-Ft + ÁFA díjért vállalta a munkafolyamat szakhatósági engedélyhez kötött részének elvégzését.

A harmadik alvállalkozóként megkeresett gazdasági társaság, a **"D"** Kft. telefonon 4.000.000,-Ft-ot meg nem haladó összegű árajánlatot adott. A **"D"** Kft. tájékoztató jellegű, telefonon tett alvállalkozói ajánlatát követően a **"B"** Zrt. 6.290.000,-Ft + ÁFA összegű vállalkozási díj megjelölésével adott második árajánlatot 2011. június 21. napján az alperes részére a korábbi „előzetes egyeztetésekre” utalással. Az alperes ugyanezen a napon a beérkezett árajánlatokat haladéktalanul elbírálvá döntött a legkedvezőbb, azaz a **"B"** Zrt. második árajánlatának elfogadásáról.

A **"D"** Kft. alvállalkozó a 3.166.000,-Ft + ÁFA összegű tételes ajánlatát írásban 2011. június 27-én közölte a **"B"** Zrt-vel.

A harmadik, az alperes részére árajánlatot adó cég **"E"** Bt. volt.

Az elsőfokú bíróság a döntésének jogi indokolásában a Ptk 81.§. (2) bekezdése alapján úgy foglalt állást, hogy a felperes árajánlatának összegszerűsége - és minden egyéb információ, amelyből annak összegére következtetni lehet - a felperes üzleti titkát képezi.

A Ptk. 81.§. (1) bekezdés, 84.§. (1) bekezdés e) pontja 339.§. (1) bekezdés alapján a kereseti kérelemben foglaltakkal egyezően állapította meg, hogy az alperes megsértette a felperes üzleti titkát azzal, hogy a felperes által adott 6.324.000.-FT+ ÁFA árajánlatot a **"B"** Zrt. részére megismerhetővé vagy megközelítőleg kalkulálhatóvá tette, ezáltal a **"B"** Zrt-nek lehetősége volt arra, hogy minimálisan alacsonyabb összegű árajánlattal - elmaradt haszonból álló kárt okozva a felperesnek - a javítási munkálatokra vonatkozó megrendelést elnyerje.

A törvényszék ezen álláspontját az alábbi körülményekre alapította.

A szélesebb ártartományban szóródó árajánlati összegekhez képest a **"B"** Zrt. második ajánlata csupán 0,5 %-kal marad alatta a felperes árajánlatának, ami - a véletlenül túl - a köztük fennálló közvetlen okozati kapcsolatra enged következtetni.

Ugyanezt támasztja alá a **"B"** második árajánlatának „előzetes egyeztetések alapján” kitételű megszövegezése, amely az ajánlatkérő alperes és az ajánlattevő **"B"** Zrt. közötti előzetes információcserére utal.

A **"B"** Zrt. árajánlatait készítő személyek tanúmeghallgatásuk során nem tudtak következetes és kontrolálható előadást tenni arra vonatkozóan, hogy milyen gazdasági elvek alapján került sor az első, illetve a második **"B"** Zrt. ajánlat elkészítésére, azaz milyen objektív kalkuláció magyarázhatja a felperes első és a **"B"** Zrt. második árajánlata közti számszaki eltérés minimális voltát.

A törvényszék kifejtette, hogy mely okból nem fogadta el a **"B"** Zrt. második árajánlatának benyújtására és kalkulálására vonatkozó azon magyarázatot, hogy arra a **"D"** Kft. - többi alvállalkozónál kedvezőbb - árajánlata alapján került sor.

A **"B"** Zrt. a második árajánlatát ugyanis 2011. június 21-én tette meg az alperes felé, míg a **"D"** Kft. konkrét árajánlata csak 2011. június 27-én érkezett be hozzá.

Ezt az időbeli ellentmondást nem oldja fel a **"D"** Kft. ügyvezetőjének, **"I"**nek a tanúvallomása sem, aki első ízben azt állította, hogy írásbeli ajánlatát megelőzően szóbeli egyeztetést a **"B"** Zrt. munkatársaival nem folytatott, majd ezzel szemben második meghallgatása során azt adta elő (26.sz.jkv. 6.o.), hogy a telefonos megkeresés alkalmával előzetesen tájékoztatta a **"B"** Zrt-t, hogy maximum 4.000.000,-Ft-os vállalási áron a munkát el tudja végezni.

Az elsőfokú bíróság a tanú önmagának ellentmondó vallomásait, valamint a megváltoztatott nyilatkozatának alátámasztására csatolt jegyzetlapot (26/T. sz irat) bizonyítékként nem fogadta el. A jegyzetlapra felírt sorok egymáshoz viszonyított helyzetéből, illetőleg az életszerűség kritériumaiból a törvényszék azt a következtetést vonta le, hogy azok nem a tanú által előadottakat támasztják alá.

Az üzleti titoksértést valószínűsítő tények közé sorolta az elsőfokú bíróság azt is, hogy az alperes és a **"B"** Zrt. azonos gazdasági cégcsoport tagjai, ezért a szerződéskötéseik során egymást preferálják.

Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy az alperes részéről az ésszerű gazdálkodói magatartás azt indokolta volna, hogy a **"B"** Zrt. második árajánlatát követően lehetőséget adjon a többi ajánlattevő részére a döntés előtt újabb árajánlat benyújtására.

A fentieket együttesen összegezve jutott a törvényszék arra a következtetésre, hogy az alperes által megismerhetővé tett felperesi árajánlat ismeretében, azaz a felperes üzleti titka megsértésével került sor utóbb a **"B"** Zrt. második árajánlata kalkulálására és megtételére. Ez okból az alperes kártérítési felelőssége a felperes 945.000,-Ft összegű elmaradt haszonból álló károsodása bekövetkeztéért fennáll.

A kár összegét az üzletágban a hasonló jellegű munkákra irányadó általános 15 % haszonkulcs figyelembevételével állapította meg.

A késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdőidőpontját a titoksértés vélelmezett dátumához viszonyítva 2011. június 21. napjában határozta meg.

Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperes kereseti kérelmének elutasítását és perköltségben marasztalását kérte.

Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást tévesen, logikátlan mérlegeléssel állapította meg, így levont jogi következtetései sem helytállóak.

Iratellenes azon ítéleti megállapítás, miszerint a "B" Zrt. az alperes részére 2011. július 8-án tett árajánlatot, úgyszintén az is, hogy a "D" Kft. ajánlata "J" nek címezve került előterjesztésre, továbbá, hogy a "D" Kft. ügyvezetője és a "B" Zrt. közt szóbeli egyeztetés nem volt.

Téves és logikátlan a törvényszék azon következtetése, hogy az árajánlatokkal kapcsolatosan az alperes a "B" Zrt. részére információt szolgáltatott.

Vitatta, hogy a megrendelés elmaradása miatt a felperes 945.000,-Ft haszontól esett el.

A törvényszék figyelmen kívül hagyta, hogy a felperes tartozott volna bizonyítani, hogy az alperes a felperes üzleti titkot képező adatát kiadta, és hogy azt éppen a "B" Zrt. részére szolgáltatta ki.

Ezen bizonyítási kötelezettségének a felperes nem tett eleget. Az alperesnél mindösszesen 4 munkatárs tudott a felperes árajánlatának összegéről, akik egyértelműen tagadták, hogy ezt bármilyen formában közölték volna a "B" Zrt.-vel. Pusztán abból a tényből, hogy a "B" Zrt. második árajánlata mindössze 50.000,-Ft-tal marad alatta a felperes korábbi ajánlatának, nem vonható le az a következtetés, hogy ennek egyetlen, lehetséges magyarázata az, hogy az alperes a felperesi árajánlatáról a "B" Zrt-t jogsértő módon tájékoztatta.

A "B" Zrt. második ajánlatának benyújtására és annak lényegesen alacsonyabb összegére kellő magyarázatul szolgál az, hogy a "B" Zrt. olyan alvállalkozót talált ("D" Kft.), amely a felperesi árhoz képest jelentősen olcsóbban volt hajlandó a szakhatósági engedélyhez kötött munkarészt elvégezni.

Tévedett az elsőfokú bíróság az üzleti titok fogalmának értelmezése körében is.

Üzleti titoknak ugyanis csak az az információ tekinthető, amelynek titokban tartása érdekében a jogosult a szükséges intézkedéseket megtette.

Jelen esetben azonban a felperes nem intézkedett az általa állított üzleti titka megvédésére, az elsőfokú bíróság még erre irányuló kérdést sem intézett a felpereshez. Ebből következően a felperesnek nem volt olyan üzleti titka, amelyet az alperes megsérthetett volna.

Az kártérítésösszegszerűsége körében az alperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül fogadta el a felperes által állított, elmaradt üzleti haszon mértékét. Nem vette figyelembe azt sem, hogy milyen költségek terhelték volna a realizálni vélt hasznot.

Téves az elsőfokú bíróság késedelmi kamat kezdő időpontjára vonatkozó álláspontja is. A kár felmerülése, így a késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdete az az időpont, amikor a felperes hozzájuthatott volna a vállalkozói díjhoz.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására, a fellebbezés elutasítására irányult.

Hangsúlyozta, hogy a fellebbezésben kiemelt, a tényállást érintő tárgyi tévedések az ügy érdemére kihatással nincsenek.

Az elsőfokú bíróság az üzleti titok fogalmát helyesen értelmezte. A felperes az üzleti titka megvédése érdekében minden lehetséges intézkedést megtett, köztük azt is, hogy a "B" Zrt-

nek alvállalkozóként eltérő tartalmú vállalási árat jelölt meg az alperes részére közvetlenül adott árajánlatában foglaltaknál.

Rámutatott, hogy a perben érintett gazdasági társaságok eljárása egyértelműen tükrözi, hogy a cégek az árajánlatokat üzleti titokként kezelik.

Az elmaradt haszon mértéke tekintetében azt emelte ki, hogy az "F" Zrt-nek ajánlatot tevő valamennyi cég hasonló mértékű, 15-18 % mértékű haszonkulcsot alkalmaz.

A fellebbezés a késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdőidőpontja tekintetében megalapozott, egyebekben alaptalan.

Az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta, a bizonyítékokat a Pp. 206. §-ban foglaltaknak megfelelően, összességükben értékelve lényegileg helyes tényállást állapított meg, és ennek alapján helytálló érdemi döntéssel marasztalta az alperest a felperes üzleti titka megsértéséből eredő kára megtérítésére.

Az ítéletábra a törvényszék érveivel - a fellebbezésben írtakra tekintettel is - az alábbi módosítással ért egyet.

Helytállóan értelmezte a törvényszék az üzleti titok Ptk. 81. §. (2) bekezdésében rögzített fogalmát. A megrendelésért versengő vállalkozók - köztük a felperes és a "B" Zrt. - viszonylatában az árajánlat és minden olyan információ, amelyből ennek összege, illetve a versengő árajánlatok egymáshoz viszonyított mértéke következtethető, üzleti titoknak minősül, mivel annak ismertté válása illetéktelenek előtt az ajánlattevő méltányolható gazdasági érdekeit sérti.

A felperes az üzleti titka védelmében az adott helyzetben lehetséges és szükséges intézkedéseket megtette, azt zárt csatornán (faxon) közölte közvetlenül a címzettel.

A felperes árajánlata üzleti titok jellegével az alperes is nyilvánvalóan tisztában volt, ugyanis az árajánlatokat maga is titokként kezelte. Az alperes törvényes képviselője akként nyilatkozott, hogy „a felperes nem tekinthetett bele azokban az ajánlatokba, amelyeket alperes nem felperestől kért és kapott, ahogyan más ajánlattevők sem tekinthettek be azokba az ajánlatokba, amelyeket nem ők adtak.” (6. sz.jkv 5.o. 5. bek.)

Az erre irányuló fellebbezési érveléssel szemben az ítéletábra kiemeli, hogy az eljárásban nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy a felperes árajánlatának tartalma - a saját üzleti titka megőrzésében leginkább érdekelt - felperestől szivárgott volna ki, erre vonatkozó utalást a "B" Zrt. meghallgatott munkatársai sem tettek.

Osztotta az ítéletábra a törvényszék álláspontját abban a körben is, hogy elenyészően csekély annak valószínűsége, hogy a milliós eltérést mutató árajánlatok között a "B" Zrt. „pótlólag” benyújtott nyertes ajánlata - a korábbi legkedvezőbb ajánlat ismerete nélkül - annak mindössze 34.000,-Ft + ÁFA összeggel marad alatta.

A **"B"** Zrt. által az árajánlatai kalkulációjára vonatkozóan adott pontos tájékoztatás kellő magyarázatul szolgálhatott volna a felperes korábbi és a **"B"** Zrt. későbbi, nyertes árajánlata közti minimális eltérésre.

Ekörben azonban a **"B"** Zrt. munkatársai, köztük **"G"** és **"H"** vallomásai számszakilag nem követhetők, dátumokat érintően pontatlanok és a **"D"** Kft. ügyvezetőjének, **"I"** nek a nyilatkozatával is ellentmondásban állók voltak, ezért alkalmatlanok arra, hogy a felperes és a **"B"** Zrt. nyertes, soron kívüli ajánlata közötti minimális eltérést és a második ajánlattétel körülményeit ésszerűen indokolják.

Az alperes által erre vonatkozóan előadottak az alábbiak okán nem fogadhatók el.

A **"B"** Zrt. első (7.425.000.-Ft) és második (6.290.000.-Ft) ajánlata közötti, 1.135.000,-Ft különbség nem magyarázható a felperes második alvállalkozói ajánlata (4.306.000.-Ft) és a **"D"** Kft., ajánlata közti 1.140.000,-Ft-os eltéréssel, ugyanis már a **"B"** Zrt. első árajánlata sem a felperes ajánlatához, hanem a **"C"** Kft. akkor legkedvezőbb ajánlatához igazodott. (6.sz. jkv. 11.o. 3.bek. és 18. s. jkv. 5. o.3. bek.)

A **"B"** Zrt. a második, utólagos árajánlata benyújtásának tényét és annak összegét is a **"D"** Kft. alvállalkozótól telefonon kapott, megközelítőleg 4 millió Ft-os ajánlattal indokolta. Ennek időpontja, körülményei, azonban a perben nem nyertek bizonyítást. Az előzetes, telefonos tájékoztatás tényként elfogadása sem nyújtana azonban kielégítő magyarázatot arra, hogy egy tisztázatlan tartalmú, szóbeli alvállalkozói ajánlatra tekintettel a **"B"** Zrt. éppen 34.000,-Ft + ÁFA összeggel kedvezőbb ajánlatot ad a korábbi legalacsonyabbnál.

A **"D"** Kft. alvállalkozóként adott írásbeli, pontos összegű árajánlata pedig csak 2011. június 27-én, azaz a 2011. június 21-i, második árajánlat alperes részére való benyújtását követően érkezett meg, ezért a **"B"** Zrt. az alperesnek adott kedvezőbb ajánlatot nem alapíthatta sem az alvállalkozójától kapott írásbeli, sem a bizonyítatlanul maradt telefonos árajánlat tartalmára.

A fenti körülmények együttes értékelése (Pp. 206.§.) arra engednek következtetni, hogy a **"B"** Zrt. második árajánlatának benyújtását és összegét az alperestől szerzett és a felperes árajánlatára vonatkozó üzleti titok magyarázza.

Ennek bizonyossággal határos valószínűségét támasztja alá az a körülmény is, hogy a megrendelő a 2011. június 10. napjáig bekért árajánlatok benyújtását követően éppen a **"B"** Zrt. második ajánlata beérkezésének napján, azaz 2011. június 21-én bírálta el az ajánlatokat és hozta meg döntését .

Figyelemmel arra, hogy az „előzetes egyeztetésekre hivatkozás” az üzleti levelezés gyakori, panelszerű szófordulata, így az ítéletábla jelen esetben ennek bizonyító erőt nem tulajdonított. Úgyisintén a **"I"** által a 2013. október 22. napján megtartott tárgyaláson becsatolt, tisztázatlan körülmények között keletkezett, nehezen olvasható papírdarabnak sem. (26/T/1.sz.irat)

A kártérítés összecszerősége tekintetében alappal indult ki a törvényszék a peres felek és az érintett gazdasági társaságok tanúként meghallgatott dolgozói által is előadott azon körülményből, hogy az adott üzletágban a hasonló jellegű megrendelések átlagosan 15 % hasznot eredményeznek a vállalkozónak.

A haszon fogalma a bevétel költségekkel csökkentett összegét takarja. Ez okból a vállalási árból az általánosan irányadó haszonkulcs szerint számított kártérítési összeg további költségekkel csökkentése nem indokolt.

Utal az ítéletábra arra, hogy a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 77.§. (2) bekezdés a) pontja értelmében a befolyt kártérítési összeget adófizetési kötelezettség terheli, a kártérítés megítélt összege tekintetében az adófizetési kötelezettség a bíróság által előzetesen nem vehető figyelembe.

Alappal hivatkozott azonban az alperes arra, hogy a kártérítés után fizetendő késedelmi kamat kezdő időpontja a kár bekövetkeztének időpontjával azonos.(rég. Ptk. 360.§. (1) bekezdés)

Jelen esetben a felperes károsodása a haszon elmaradásának időpontjában - azaz a megrendelés elnyerése esetén a felperesnek járó ellenérték teljesítési határidejének elteltével - következett be.

A felperes jogi képviselője a kereseti kérelmét ennek megfelelően módosította és a késedelmi kamat kezdő időpontjának 2011. szeptember 30. napját jelölte meg. (23.jkv. 2.o. 2.bek.) A fentiek figyelembevételével az ítéletábra a kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontját a rendelkező részben írtak szerint módosította.

Az ítéletábra kitér arra, hogy az alperes által a fellebbezésben megjelölt tényállási pontatlanságok az ügy érdemére kihatással nem voltak.

A fentiekre tekintettel az ítéletábra a törvényszék érdemben helytálló döntését a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján helybenhagyta, míg a kamatfizetés kezdő időpontja tekintetében megváltoztatta.

Az ítéletábra az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján kötelezte a feljegyzett fellebbezési illeték állam javára való, míg a 32/2003. (VIII.22.)

IM rendelet 3. §. (2), (5) bekezdései alapján megállapított mértékű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség felperes részére történő megfizetésére.

Győr, 2014. november 12. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Sarmon Hedvig sk.. Maurer Ádám sk.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó:

Az ügy tömör összefoglalása:

Egy versenyeztetési szándékkal kért árajánlat összecszerűsége - és minden egyéb információ, amelyből annak mértékére következtetni lehet - az ajánlattevő üzleti titkát képezi.

Alkalmazott jogszabályok: Ptk. 81. §. (1), (2) bekezdés, 84. §. (1) bekezdés e.) pont és 339. §. (1) bekezdés